

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000291

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-09-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Сергій Вікторович

2. Serhii V. Shevchenko

Кваліфікація: к. геол. н., доц., 04.00.19

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 04.00.19

Назва наукової спеціальності: Економічна геологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-09-2024

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.32

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 38.15, 38.01

Тема дисертації:

1. Концептуальні засади формування і фактори розвитку мінерально-сировинної бази коштовного каміння України

2. Conceptual foundations of formation and factors of development for gemstone mineral-resource base of Ukraine

Реферат:

1. Представлена робота присвячена розробці теоретико-методологічних і прикладних засад формування національної мінерально-сировинної бази коштовного каміння для сталого розвитку вітчизняного ринку та успішного позиціонування на світовому ринку. Наукові результати отримано на основі проведених геологічних, гемологічних та економічних досліджень родовищ і проявів коштовного каміння України. Отримані дані дозволили показати потенціал об'єктів з коштовного каміння в рамках тектонічного

районування території України; визначити фактори нарощування і сталого розвитку мінерально-сировинної кошовного каміння України; розробити геолого-економічну класифікацію об'єктів кошовного каміння за гірничо-геологічним станом, ступенем геологічної вивченості, детальністю техніко-економічного обґрунтування їх розробки та інвестиційною привабливістю, яка визначає принципи економічної ефективності залучення в господарський оборот ресурсів кошовного каміння; показати сумарний ресурсний потенціал вітчизняних родовищ і проявів кошовного каміння, у тому числі у грошовому еквіваленті; визначити перспективи розвитку окремих регіонів України та їх кластерів щодо входження до світового ринку кошовного каміння.

2. The presented work is devoted to the study of regional regularities of gemstone distribution in tectonic structures of Ukraine for the expansion and sustainable development of the mineral-resource base. The scientific results were obtained on the basis of the conducted geological, gemmological and economic studies of the deposits and occurrences of Ukrainian gemstones. The obtained data made it possible to show the potential of these objects within the framework of tectonic zoning of the territory of Ukraine; to determine the factors of growth and sustainable development for gemstone mineral-resource base of Ukraine; to develop a classification of gemstone objects according to mining and 11 geological condition and investment attractiveness depending on the stage of development; to formulate problems and determine prospects for the development of regions of Ukraine regarding the entry into the world market of gems, taking into account the economic infrastructure and the impact on the environment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Baranov, P. Shevchenko, S., Heflik, W., Dumanska-Slowik, M., NatkaniecNowak, L. (2009). Jaspilite – the gemstone of Ukraine, *The Journal of Gemmology*, 31, 163–169
- Dumanska-Slowik, M., Baranov, P., Heflik, W., Natkaniec–Nowak, L., Shevchenko, S., Tsotsko, L. (2011). Mariupolite from the Oktyabrsky Massif (SE Ukraine) – a less known rock in the gemstone trade, *Zeitschrift der Deutschen Gemmologischen Gesellschaft*, 60/1-2, 37–48
- Netecha, M.V., Shevchenko, S.V., Strilets, O.P. (2017). Jaspilites and other gemstones of post-jaspilite genesis: mining, treatment, and enhancement, *Науковий вісник Національного гірничого університету*, 2, 28–33
- Nikitenko, I.S., Starik, O.V., Kutsevol, M.L., Shevchenko, S.V. (2018). Petrographic research on stone tools from the megalithic cult site of Tokivske1. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 4, 5–12. DOI: 10.29202/nvngu/2018-4/1
- Kirin, R.S., Baranov, P.M., Shevchenko, S.V., Korotayev, V.M. (2022). Method of price formation of amber samples on the basis of gemmological-consumer indicators, *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 2, 321–332. DOI: 10.15421/112230.
- Kirin, R., Baranov, P., Korotaiev, V., Shevchenko. S. (2023). Algorithm for the formation of price lists for raw amber taking into account individual consumer characteristics, *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 1, 20–25. DOI: 10.33271/nvngu/2023-1/020
- Баранов, П.Н., Хоменко, Ю.Т., Цюпко, С.В., ... Шевченко С.В., ... Полищук, А.С. (2005). Самоцветы Среднего Побужья. Агаты Рафаловского месторождения. Декоративные тектониты Среднего Приднепровья и Приазовья. П.Н. Баранов, С.В. Цюпко (Ред.), Самоцветы Украины. (Т. 1). Киев: Ювелир-пресс

- Баранов, П.Н., Ганоцкий В.И., Хоменко, Ю.Т., ... Шевченко С.В., ... Кашия, Д.О. (2006). Джеспилиты. П.Н. Баранов, В.И. Ганоцкий (Ред.), Самоцветы Украины. (Т. 2.). Киев: Ювелир-пресс.
- Баранов, П.Н., Константинов А.В., Цюпко, С.В., ... Шевченко С.В., ... Выпова, Е.И. (2008). Коллекционные камни Керченского полуострова. П.Н. Баранов, В.И. Ганоцкий (Ред.), Самоцветы Украины. (Т. 3.). Киев: Ювелир-пресс.
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В. (2004). Алгоритм геологогеммологической оценки самоцветов, Науковий вісник НГУ, 11, 38–40
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Антонов, Ю.И. (2005). Геммологическая наука в Национальном горном университете и ее задачи в изучении самоцветов Украины, Науковий вісник НГУ, 6, 97–98
- Шевченко, С.В., Баранов, П.М., Цюпко, Л.И., Нетеча, М.В., Кашия, Д.О., Карманов, В.Є. (2005). Декоративні джеспіліти України: проблеми, перспективи, Коштовне та декоративне каміння, 2, 19–24
- Баранов, П.Н., Мукенди, Э., Шевченко, С.В., Богданов, В.М., Баранов, А.П. (2006). Минералого-геммологическая характеристика малахита Катангского медного пояса (ДР Конго), Коштовне та декоративне каміння, 1, 19–25.
- Нетеча, М.В., Шевченко, С.В., Баранов, П.Н. (2006). Геммологическая характеристика декоративных джеспилитов Украинского щита, Науковий вісник НГУ, 1, 40–42
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В. (2006). Камнесамоцветное сырье и его значение для экономики Украины. Геолог Украины, (1), 26–29
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Никитенко, И.С., Хефлик, В., Натканец-Новак, Л., Думанска-Словик, М. (2008). Кварцевый кошачий глаз криворожских железорудных месторождений, Науковий вісник НГУ, 8, 68–72
- Баранов, П.Н., Нетеча, М.В., Шевченко, С.В., Хоменко, Ю.Т., Карманов, В.Е. (2008). Закономерности текстурного рисунка в джеспилитах, Геотехническая механика, 76, 139–144.
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Фощий, М.М., Петрушенко, О.В., Стрелец, Е.П., Шулика, В.В. (2009). Геммологическая оценка качества окаменелого дерева: минеральный состав, форма и размер, Коштовне та декоративне каміння, 4, 10–15.
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Фощий, М.М., Петрушенко, О.В., Стрелец, Е.П., Шулика, В.В. (2009). Геммологическая оценка качества окаменелого дерева: минеральный состав, форма и размер, Коштовне та декоративне каміння, 4, 10–15.
- Шевченко, С., Баранов, П., Фощій, М. (2009). Самоцвіти України: геммологічне оцінювання і перспективи використання, Вісник НАН України, 5, 36–49
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Шкляр, О.В., Черных, М.Ю. (2012). Художественность и художественные образы в самоцветах Карадага // Геолог Украины, 1–2, 161–166
- Баранов, П.Н., Проскураков, О.А., Шевченко, С.В. (2012). К вопросу о состоянии минерально-сырьевой базы камнесамоцветного сырья Украины, Збірник наукових праць НГУ, 8, 5–10
- Проскураков, О., Баранов, П., Шевченко, С., Матюшкина, О. (2013). Закономерности наращивания и развития минерально-сырьевой базы камнесамоцветного сырья Украины, Коштовне та декоративне каміння, 3, 25–29
- Баранов, П.Н., Проскураков, О.А., Шевченко, С.В., Матюшкина, О.П. (2013). Проблемы и перспективы освоения цветного мрамора Крыма, Геотехническая механика, 109, 143–149
- Шевченко, С.В., Баранов, П.М., Кірін, Р.С. (2021). Щодо потенціалу залізорудних родовищ Кривбасу з позицій естетики, екології та економіки, Збірник наукових праць Національного гірничого університету, 64, 213–228. DOI: 10.33271/crpnmu/64.213
- Баранов, П.М., Сливна, О.В., Шевченко, С.В., Кірін, Р.С. (2021). Критерії оцінки якості бурштину на основі принципу порівняння зі споживчими властивостями, Збірник наукових праць Національного гірничого університету, 67, 125–135. DOI: 10.33271/crpnmu/67.125
- Shevchenko, S.V., Baranov, P.M., Slynva, O.V. (2022). Algorithm of geological environment transformation on the example of gemstone objects of Ukraine, Geo-Technical Mechanics, 160, 68–75

- Шевченко, С.В., Ткачук, І.Ю. (2022). Дослідження чинників зміни кольору деяких різновидів дорогоцінного каміння, Збірник наукових праць Національного гірничого університету, 71, 171–178 DOI: 10.33271/crpnmu/71.170
- Шевченко, С.В., Ястребов, Д.В., Сак, М.В., Москаленко, А.Б. (2022). Особливості розвитку сучасного ринку колекційного каміння, Збірник наукових праць Національного гірничого університету, 72, 115–132 <https://doi.org/10.33271/crpnmu/72.115>
- Шевченко, С.В. (2023). Аналіз та закономірності розподілу каменесамоцвітної сировини у тектонічних структурах України, Збірник наукових праць Національного гірничого університету, 73, 76–93
- Баранов, П.М., Шевченко, С.В. (2020). Спосіб виготовлення виробів з полосчатого джеспіліту, патент на корисну модель, 140826 U.
- Баранов, П.Н., Карманов, В.Е., Шевченко, С.В. (2005) Природная красота украинских самоцветов в коллекции ювелирных изделий, Вестник ювелира Украины, 2, 13–16.
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В. (2005). Камнесамоцветное сырье Украины, Горный журнал, 8, 39–43.
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Цоцко, Л.И., Хоменко, Ю.Т., Карманов, В.Е., Буряк, И.Н., Алмазов, В.В., Колоколов, Ю.В., Хвыля, И.К., Кашия, Д.О., Лузанов, П.М., Никитенко, И.С., Нетеча, М.В., Полищук, А.С., Марчук, А.А. (2006). Джеспилитовая комната: быть или не быть? Вестник ювелира Украины, 1, 20–27.
- Баранов, П.М., Шевченко, С.В., Никитенко, И.С., Лузанов, П.М., Цоцко, Л.И. (2009). Геммология в Национальном горном университете: региональные и международные исследования. О.С. Бешта, О.Є. Хоменко (Ред.), Надбаня наукових шкіл. Науково-технічний збірник. Дніпропетровськ: НГУ.
- Baranov, P., Mukendi, E., Shevchenko, S. (2010) Mineralogical and gemmological description of malachite from the Katanga copper belt (DR Congo), Selected papers of the IUR Partner Universities, TU Bergacademie Freiberg (Germany), 70–78.
- Проскураков, О., Баранов, П., Шевченко, С., Матюшкина, О. (2013). Закономерности наращивания и развития минерально-сырьевой базы камнесамоцветного сырья Украины. Коштовне та декоративне каміння, 3, 25–29.
- Баранов, П.Н., Шевченко, С.В., Проскураков, О.А., Матюшкина, О.П. (2014). География самоцветов и коллекционных камней Крыма, Геополитика и экогеодинамика регионов, 10–2, 300–304.
- Шевченко, С.В., Смелова, В.Є. (2019). Застосування неодимового магніту для діагностики дорогоцінного каміння. Коштовне та декоративне каміння, 1, 11–14.
- Баранов, П.М., Шевченко, С.В., Коротаєв, В.М. (2020). Щодо можливості використання методу гемологічної оцінки кольорового каменю в судовогемологічній експертизі, Криміналістичний вісник, 2, 38–46.
- Шевченко, С.В., Баранов П.М. (2020). Аналіз світового ринку кольорового дорогоцінного каміння і значення стратегій компаній-лідерів для створення цивілізованої торгівлі, Коштовне та декоративне каміння, 2, 4–13.
- Шевченко, С.В., Баранов П.М. (2020). Міжнародні механізми управління на ринку дорогоцінного каміння, Коштовне та декоративне каміння, 3, 16–23.
- Баранов, П.М., Шевченко, С.В., Кірін, Р.С. (2020). Юридична природа терміна «дорогоцінне каміння» у судовій експертизі: проблеми та шляхи їх вирішення, Теорія та практика судової експертизи і криміналістики, 22, 555–571. DOI: 10.32353/khrife.2.2020.44
- Баранов, П., Шевченко, С., Сливна, О. (2021). Роль генетичної класифікації включень у визначенні походження і географії смарагдів, Коштовне та декоративне каміння, 1, 7–13.
- Баранов, П.М., Кірін, Р.С., Коротаєв, В.М., Шевченко, С.В. (2021). Правові засади експертного забезпечення формування вартості індивідуальних зразків бурштину, Криміналістичний вісник, 2, 44–58. DOI: 10.37025/10.37025/1992-4437/2021-36-2
- Шевченко С.В., Смелова В.Є. (2021). Аналіз вартості найбільш рідкісних видів дорогоцінного каміння. Коштовне та декоративне каміння, 4, 4–9.

- Баранов, П.М., Сливна, О.В., Шевченко, С.В. (2023). Типи, різновиди та критерії оцінювання якості перлів, Збірник наукових праць Національного гірничого університету, 72, 87–97.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеровський Віктор Антонович
2. Viktor A. Nesterovskyi

Кваліфікація: д.геол.н., професор, 04.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ремезова Олена Олександрівна
2. Olena O. Remezova

Кваліфікація: д.геол.н., доц., 04.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут геологічних наук Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417182

Місцезнаходження: вул. О. Гончара, буд. 55-б, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Деревська Катерина Ігорівна

2. Kateryna I. Derevska

Кваліфікація: д. геол. н., професор, 04.00.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вижва Сергій Андрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вижва Сергій Андрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна